

INNSPILL FRA Sit SOPPEN STUDENTBARNEHAGE AS.

Vi i Soppen studentbarnehage har lyst til å fortelle litt om hvordan vi har arbeidet over mange år for å øke leselysten hos våre barn.

Som mange andre av innspillene fremhever så handler arbeidet for å fremme økt leselyst og leseglede om prioritering og systematikk.

Det er ingen ting som kommer av seg selv. Vi i Soppen har nå over mange år arbeidet med høytlesning og har etter hvert utarbeidet en systematikk som vi ser har vært til stor nytte for våre barn.

I november 2018 hadde vi en stor felles planleggingsdag i Fjellhallen, en dag jeg husker utrolig godt, for da hadde vi besøk av Arne Holte professor i helsepsykologi som snakket varmt om barnehager og hvor viktige vi ansatte var i forhold til barns psykiske helse.

Han snakket mye om det samfunnsøkonomiske og at vi nå måtte se på hvordan vi kunne arbeide og løfte hele grupper i samfunnet og ikke bare drive brannslukning på et og et individ.

Dette var noe jeg og mine ansatte støttet fullt ut og vi syntes derfor det var fint at Gjøvik kommune også i større og større grad arbeider ut ifra perspektivet og at det høsten 2019 ble startet opp et treårig prosjekt med språk og leseveiledere i alle barnehager og barneskoler her i Gjøvik.

Vi var da så heldige i Soppen, at vi fikk en ped.leder til å dekke denne rollen hos oss, og som også innehar denne rollen den dag i dag.

Hun har vært svært ivrig og engasjert i dette arbeidet og har dratt i gang mange ulike prosjekter i forhold til språk, hatt fokus på at vi må gjøre hverandre gode, kommet med mange ulike forslag og veiledninger i forhold til hvordan vi kan og bør arbeide med språk hos oss.

Høsten 2019 laget vi en treårig handlingsplan som sa noe om hvordan vi skulle implementere språkprosjektet hos oss. Og i januar 2020 så lagde vi oss en tiltaksplan for hvordan vi kunne arbeide for å fremme ord og begreper gjennom lesestund for alle barna i barnehagen.

Målene med dette var å:

- Øke ordforrådet og bedre språkforståelsen
- Skape interesse hos barna for å lese bøker
- Øve opp konsentrasjonen og lære å lytte
- Skape glede for å høre ulike fortellinger

Dette skulle skje gjennom:

At vi lånte bøker på biblioteket tilpasset den aldersgruppa vi hadde

Vi skulle ha fast lesestund til fruktmåltidet, dengang hadde vi fruktmåltid hvor vi satt på to/tre ulike rom, og så skulle den voksne lese høyt fra en eller to bøker mens barna spiste.

Vi kunne bruke ulike formidlingsmetoder under fruktmåltidet, det kunne være bøker, men på sommeren når vi spiste ute så kunne vi også bruke lydbøker. Vi kunne ta

med oss ulike konkreter for å vise frem, og det var viktig at vi stoppet opp og forklarte ord og uttrykk underveis i lesningen.

Noe av hovedmålet var at dette skulle være en stund hvor ALLE barna fikk mulighet til å bli lest for, og at høytlesning ikke bare var noe de mest ivrige og da ofte noe jentene fikk tilbud om.

Dette fungerte stort sett bra, men det kunne være litt komplisert når vi var færre voksne og måtte slå sammen bord og barn, eller at det var barn som var svært opptatt av at de skulle se bildene mens vi leste. Det var også viktig at alle de voksne som skulle lese hadde funnet frem og gjort klart til lesestunden før fruktmåltidet startet. Noe som ikke alltid skjedde.

Etter hvert begynte vi da å se på om det kunne være andre måter vi kunne gjennomføre lesestunden på.

Vi har alltid hatt et tett og godt samarbeid med biblioteket, vi har derfor lånt mange bøker og de finner frem bøker vi trenger i forhold til de temaene vi arbeider med. Tilgangen på bøker var det derfor ikke noe å si noe på.

Men antall voksne rundt ettermiddagsmåltidet var det derimot litt verre å gjøre noe med, så vi begynte å tenke på om vi kunne gjøre dette til et felles prosjekt for hele avdelingen samlet.

vi begynte da å samle barna inne på det største rommet vi har, her har vi lerret og mulighet for å bruke pc og projektor.

Vi tok bilder av hver side i bøkene og la disse inn på en harddisk, slik at vi fikk en god samling med bøker som kunne vises via pc og projektor på et stort lerret.

Da fikk alle barna se godt og høre godt mens vi leste bøkene, hvor opptil 24 barn sitter sammen, spiser ettermiddagsmaten og hører på bok.

Vi opplever at barna gjerne vil høre mer og mer, og en høytlesning kan da vare så lenge som 40 minutter.

Alle de voksne formidler bøkene, dette følger vaktlistene, noe som gjør at man ikke er avhengig av enkeltpersoner for å gjennomføre leseøkten.

I vår barnehage har vi et stort mangfold, vi har nå ca 70% med annet morsmål enn norsk. I begynnelsen av språk og leseveileder prosjektet opprettet vi derfor et microbibliotek hvor vi samarbeidet med biblioteket fikk låne bøker på alle mulige slags språk som vi igjen lånte ut til foreldrene. Dette fungerte fint i en lang periode, og foreldrene var flinke til å låne bøker, men det var arbeidskrevende for personalet, både i forhold til å skaffe bøker fra biblioteket men også å holde styr på inn og utleveringer.

Og i forhold til høytlesning så merket vi også at det var tidkrevende å ta bilder av bøkene og legge det over på pc, så vi begynte å søke og se om det fantes andre muligheter. Og etter hvert kom vi over POLYLINO.

Dette er en bokapp hvor det finnes barnebøker på over 60 ulike språk, det var og er også mulig å abonnere på dette slik at foreldrene får samme tilgang som oss.

Vi bestemte oss da for å bruke noe av språkmidlene våre til å teste ut dette.

Og som sagt så gjort, vi inngikk en treårsavtale med Polyino, hvor foreldrene også fikk tilgangen til samme app. Noe som har vært svært vellykket.

Og da vi fikk Polyino så kunne vi også bruke denne i høytlesningen i barnehagen. Så det ble en vinn/vinn situasjon, vi bruker den i barnehagen til høytlesning i stor gruppe, og foreldrene bruker den hjemme på sitt morsmål.

Kort oppsummert kan vi si at vi opplever at høytlesning påvirker og har påvirket våre barn. Dette er ikke forskningsbasert, det baserer seg på det vi selv opplever og har erfart, sammen med det foreldrene forteller oss i foreldresamtaler.

Høytlesning for stor gruppe via prosjektor og stort lerret er blitt en fast rutine som gjennomføres hver dag, gjennom hele året. Og vi ganske sikre på at vi kan stå inne for følgende.

Barna har blitt svært glade i å bli lest for

Barna har fått større og bedre ordforråd

Barna er flinkere til å forklare og utdype det de er opptatte av

De leser mer hjemme og i barnehagen

Barna har blitt vant til å sitte i ro over lengre tid

Det er flere gutter nå enn tidligere som blir lest for utenom den faste felles høytlesningen.

Til lesekommisjonen har vi følgende innspill:

- Det er viktig med tilskudd som gjør at alle barnehager har råd til å f.eks kunne abonnere på POLYLINO eller andre digitale tjenester.
(Vi bruker nå tilskuddet vi får pga mange minoritetsspråklige barn til dette formålet)
- Det er viktig å få frem hva struktur og systematikk betyr for at alle barn skal dra nytte av de tiltakene vi setter i gang. «Brannslukking» fungerer dårlig.
- Midler til opplæring av språkveiledere i alle barnehager/skoler er vesentlig, man trenger at dette arbeidet styrkes og at barnehagene har råd og anledning til å utdanne flere språkveiledere.
- For oss i barnehagen så er også bemanning viktig for å kunne gjennomføre alle tiltak, styrking av bemanningsnormen vil derfor være til stor nytte.